

บทบรรณาธิการ

สวัสดีสมาชิกที่รักทุกท่าน วารสารฉบับที่ 2 ของปี 2564 มีเนื้อหาทางวิชาการที่น่าสนใจของนิพนธ์ต้นฉบับจำนวน 5 เรื่อง คือ นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่ 1 การสำรวจความสามารถในการทำกิจกรรมการแต่งกายและการเลือกใช้ระดับการชี้แนะของผู้ปกครองในการแต่งกายของเด็กวัยเรียนอายุ 6 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการทำกิจกรรมการแต่งกายของเด็กอายุ 6 ปี และการชี้แนะของผู้ปกครองในการแต่งกาย ใช้แบบสอบถามความสามารถในการทำกิจกรรมการแต่งกายและการชี้แนะของผู้ปกครองของเด็กวัยเรียนช่วงอายุ 6 ปี ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ซึ่งความสามารถในการแต่งกายนี้ถือเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กในการช่วยเหลือตนเอง โดยพัฒนาการของความสามารถในการแต่งกายเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามอายุที่เพิ่มขึ้นตามประสบการณ์ การเรียนรู้ และการฝึกฝนที่ได้รับ มุมมองทางกิจกรรมบำบัดได้จัดความสามารถในการแต่งกาย เป็นหนึ่งในทักษะด้านการดูแลตนเอง (self-care) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการดำเนินชีวิตของบุคคล เรื่องที่ 2 เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการผูกเชือกรองเท้ากับความคล่องแคล่วของมือในนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นอนุบาล 3 และประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ cross sectional study ซึ่งการผูกเชือกรองเท้าจัดเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน ต้องอาศัยการทำงานของมือทั้งสองข้างร่วมกับการเคลื่อนไหวแขนและมือต้องกระทำเป็นลำดับขั้นตอน มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งสหสัมพันธ์การเคลื่อนไหวของมือทั้งสองข้าง ความคล่องแคล่วของมือ การบูรณาการระหว่างการเคลื่อนไหวและการมองเห็น การรับรู้ทางสายตา และความแข็งแรงของมือ ซึ่งหากเด็กใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้คล่องแคล่วก็จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา การช่วยเหลือตนเอง การคิดแก้ปัญหา การรับรู้ซ้าย-ขวา และการเขียนได้ร่วมด้วย เรื่องที่ 3 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาการทำงานของมือโดยใช้ Modified Southampton Hand Assessment Procedure (MSHAP) ในผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำงานของมือของคนไทยวัยสูงอายุ โดยแบ่งการทดสอบเป็น 2 หมวด คือ หมวดการหยิบวัตถุโดยใช้รูปแบบการหยิบจับของมือและนิ้วมือ (hand prehension) และหมวดกิจกรรมในชีวิตประจำวัน (activities of daily living : ADL) ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางเพื่อการประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการฟื้นฟูสมรรถภาพในทางกิจกรรมบำบัดได้ต่อไป นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่ 4 เป็นเรื่องของความรู้และประสบการณ์ของผู้ดูแลในการปรับสภาพบ้านและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการช่วยเหลือการทำกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุติดบ้านและติดเตียง โดยผู้ดูแลจำนวน 29 คน โดยเครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินความรู้และประสบการณ์ในการปรับสภาพบ้านและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุติดบ้านและติดเตียง จากการศึกษาพบว่าผู้ดูแลผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีความรู้ในการปรับสภาพบ้านและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกค่อนข้างดี แต่สิ่งที่ผู้ดูแลผู้สูงอายุต้องการเรียนรู้หรือต้องการศึกษาเพิ่มเติมมากที่สุดคือเรื่องการปรับสภาพแวดล้อมของห้องน้ำ ซึ่งนักกิจกรรมบำบัดสามารถใช้เป็นแนวทางส่งเสริมความรู้และทักษะเบื้องต้นในการปรับสภาพบ้านและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและอำนวยความสะดวกต่อการทำกิจกรรมดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระต่อไป นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องสุดท้ายเป็นเรื่องของสื่อให้ความรู้เรื่องการปรับสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุสำหรับเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร

สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเกี่ยวกับสื่อให้ความรู้เรื่องการปรับสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งผลที่ได้จากการสำรวจสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและผลิตสื่อให้ความรู้สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยให้มีรูปแบบที่เหมาะสมต่อการนำไปใช้งานจริงและตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานได้ต่อไป

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่านิพนธ์ต้นฉบับในเล่มนี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถนำเนื้อหาที่ได้ไปต่อยอดองค์ความรู้และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ต่อไปในการทำงาน และกองบรรณาธิการมีความยินดีที่จะเปิดรับบทความวิชาการและสิ่งที่เป็นสาระประโยชน์ตลอดจนประสบการณ์ในการทำงานจากสมาชิกและท่านผู้สนใจทุกท่านมาเผยแพร่เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนทัศนะเชิงวิชาการซึ่งกันและกัน โดยสามารถดูคำแนะนำสำหรับผู้ส่งบทความลงพิมพ์ได้ที่ท้ายเล่มของวารสารค่ะ แล้วพบกันใหม่ในฉบับหน้านะคะ...สวัสดีค่ะ

เพื่อนใจ รัตตากร